

Samlingsstruktur

Samling är en aktivitet på förskolan som sker återkommande. Den fyller en viktig funktion som t ex gemenskap, träna på att göra saker tillsammans och att förberedas på saker som ska hända. En samling kan se ut på många olika sätt och ha olika syften, t ex att uppmärksamma vilka som är på förskolan och vilka som saknas, få dela gemenskap, upplevelser och glädje, upptäcka och utveckla olika kunskaper och färdigheter. Viktigt är att försöka hitta något för alla och att alltid tänka på att barnen ska få lyckas och gå ifrån samlingen med en känsla av meningsfullhet och glädje.

Samlingen ställer krav på barns förmåga att kunna:

- hantera motoriska krav som att sitta stilla och hålla kroppen i upprätt position längre stund
- hantera sinnesintryck
- rikta och hålla kvar uppmärksamheten
- hålla tillbaka impulser
- klara turtagning, vänta på sin tur
- hålla flera saker i minnet.

För att alla barn ska få förutsättningar att delta och vara delaktiga behöver samlingen anpassas och tydliggöras utifrån barnens olika förmågor genom att ha tydlig och återkommande struktur:

- Skapa trygghet och förutsägbarhet genom t ex att alltid vara i samma rum, ha egen sittplats som är uppmärkt med bild/symbol eller med en egen sittdyna.
- Tydlig start och avslut genom en återkommande aktivitet, t ex start-sång och avslutningsramsa.
- Tydliggöra innehållet med hjälp av bilder och/eller konkreta föremål.
- Tydliggöra tid genom att använda tidsstöd - "hur länge, hur många gånger?"
- Tydliggöra turtagning genom "pratpinne", "samtalssten" eller liknande.

En del barn behöver mer tid och stöd att utveckla sina färdigheter för att kunna vara delaktig i samlingen. De kan behöva ha förförståelse för vad som ska ske på samlingen, t ex lekt leken med vuxen innan. En del barn klarar av att vara med en kort stund, bäst är att vara med på slutet och få avsluta med sina kamrater och därmed få med känslan av att ha lyckats och få positiva erfarenheter. Att vara med från början och behöva lämna samlingen ger en ökad risk för känsla av misslyckande hos barnet.

Läs mer:

A Sjölund & L W Henrikson *Förskolekompassen: för dig som möter barn som har svårt att navigera*, Gothia fortbildning, Stockholm, 2015

D Edfelt *Utmaningar i förskolan: att förebygga problemskapande beteenden*, Gothia Fortbildning, 2019

Läroplan för förskolan: Lpfö 18, Skolverket, Stockholm, 2018

G Gerland & U Aspflo *Barn som väcker funderingar: se, förstå och hjälpa förskolebarn med en annorlunda utveckling*, Pavus utbildning, 2015

B Bruce & B Riddersporre *Kärnämnen i förskolan: nycklar till livslångt lärande*, Natur & Kultur, 2012